

» På det tidspunkt kom en ung kaskelothval helt hen til mig og rørte forsigtigt ved mig. Ikke fordi den var aggressiv, men fordi den var nysgerrig

BIRGITTA MUNCK, naturfotograf

Hvaler foretrækker Bach frem for Mozart

NATURFILM: Norske og svenske film dominerede festivalen i Rold

Af Søren Skov

soeren.skov@nordjyske.dk

ROLD: Mange har hørt om hvaler og hvalernes sang. Men der er næppe mange, der ved at hvaler er musiske, og at man derfor kan bruge klassisk musik til at lokke hvalerne til sig.

Det var en af de overraskende detaljer, som de svenske naturproducenter Armin og Birgitta Munck, der er far og datter, kunne fortælle ved Rold Skov Naturfilmfestival, hvor en række af Nordens bedste naturfilmproducenter viste et udvalg af deres film i Kinorevuen i Skørping.

Musikvalg vigtigt

Det er ikke ligegyldigt hvilken musik man bruger. De store kaskelothvaler foretrækker tydeligt Bach frem for Mozart, fortalte de to svenske filmfotografer, der ved naturfilmfestivalen viste deres film, Europas sid-

ste kæmper, om hvalernes vandringer i Atlanterhavet.

Undervejs i arbejdet var Armin og Birgitta Munck flere gange i nærkontakt med de store hvaler - bl.a. kaskelothvaler.

- På det tidspunkt kom en ung kaskelothval helt hen til mig og rørte forsigtigt ved mig. Ikke fordi den var aggressiv, men fordi den var nysgerrig, fortalte Birgitta Munk.

Sammen med sin lillesøster og faderen Armin er hun nu i gang med optagelserne til en film om nordiske hajer, der skal sendes på svensk tv.

I Sverige såvel i Norge er tv-stationerne ivrige aftagere af hjemlige naturfilm. De svenske og norske naturfilm sendes i den bedste sendetid og har hundredtusindvis af seere. Derfor er der i vores to skandinaviske nabolande et godt miljø med dygtige naturfilmproducenter.

Sådan er det ikke i Dan-

mark, hvor Damarks Radio foretrækker vise de store flotte naturfilm fra BBC.

Selv om Uffe Westerberg fra Rold Skov Natur- og Kulturcenter gerne havde set flere danske film ved festivalen, var den derfor domineret af svenske og norske naturfilm.

Den mest kendte danske naturfotograf i offentligheden er nok Jan Tandrup, der gennem årene har lavet en række film til Danmarks Radio. Han var naturligvis med på festivalen, hvor han viste sin film om den kortnæbbede gås og dens lange rejse mellem Vestjylland og Svalbard i det høje Arktis.

Danske film vises ikke

Udover Jan Tandrup er der stort ingen danske naturfilmproducenter, der får deres film vist i dansk tv. Adam Schmedes er derfor et godt eksempel på en dygtig producent, der gennem årene især har lavet naturfilm, der

UNDER OPTAGELSENE til filmen om de store hvaler oplevede Birgitta Munck flere gange store kaskelothvaler, der nysgerrigt svømmede hen til hende og rørte hende. De store hvaler kunne let slå slået hende ihjel, men de var ikke aggressive - kun nysgerrige.

er henvedt til et internationalt publikum.

Meget sigende for den manglende interesse hos de store tv-stationer viste Adam Schmedes filmen "Rørdrummens vinter", som han for år tilbage havde gjort færdig for den danske naturfotograf, Leif Bjørn Pedersen, der fik kræft og døde før han blev færdig med filmen.

"Rørdrummens sidste vinter" har aldrig været vist i dansk tv - men havde en imponerende kvalitet.

Hvis det havde været i Norge, var den uden videre

blevet vist i bedste sendetid og havde samlet flere hundrede tusinde seere, bemærkede en af de norske instruktører tørt.

Lørdagens mange film blev rundet af med det populære arrangement "Film i Skoven" med en stor udenørs biograf ved Store Øksø. Her blev der bl.a. vist en norsk film om arktiske isbjørne, inden aftenen blev afsluttet med animations- og miljøfilmen "Avatar".

Europas naturarv i søgeren

AMBIØST: Wild Wonders of Europe vil nå ud til 100 millioner mennesker

Af Søren Skov

soeren.skov@nordjyske.dk

ROLD: De fleste nordjyder forbinder store vilde dyr med Afrika eller Alaska. Sådan har folk det også i de fleste andre europæiske lande. Men faktisk har vi også her i Europa en enestående biologisk rigdom med store vilde dyr som bisoner, bjørne og ulve samt et væld af andre spændende dyre- og plantearter.

For at sætte fokus på den europæiske naturarv og dokumentere den biologiske mangfoldighed, der trods alle trængslerne stadig findes i den europæiske natur, tog den svenske naturgraf Staffan Widstrand sammen

med tre andre fotografer i 2007 initiativ til det storstilede projekt "Wild Wonders of Europe".

"Wild Wonders of Europe" endte med at blive verdens største naturfoto-projekt til dato. 69 af Europas bedste naturfotografer besøgte gennem to år alle de fineste naturområder i Europa. Det er der nu kommet af bog ud af, som på få måneder er blevet solgt i 100.000 eksemplarer, selv den endnu kun er udkommet på en håndfuld sprog.

- I alle de europæiske hovedstæder og de største byer i hvert sit land vil der i de næste par år blive arrangeret store udenørs udstillinger. Derudover har vi også en in-

STAFFAN WIDSTRAND: Man skal engagere folk i naturen for at skabe folkelig støtte til at bevare naturen. Jeg tror, at man bedre kan nå folk ved at vise naturens skønhed end ved at fortælle om miljøproblemer hele tiden. Derfor har vi skabt "Wild Wonders of Europe".

dendørs udstilling, der vil rejse rundt til de mellemstore byer, fortalte Staffan Widstrand, da han præsenterede "Wild Wonders of Europe" ved naturfilmfestivalen i Rold.

I alt forventer Staffan Widstrand at over 100 millioner europæere ud af Europas samlede befolkning på 700 millioner i de næste par år vil se udstillingen om "Wild Wonders of Europe".

